

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRA
A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

*Politikai
napilap*

Megjelenik minden nap, ahétfő és
Ünnep utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 6.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 281. szám.

Nagyvárad.

Szombat 1913. december 6

HIDAVATÁS.

Irtó Szmetka L. Ódön.

Szépen fejlődő városunk törté-
tének évkönyvébe tegnapelőtt igen
nevezetes és eredményében nagy je-
lentőségű eseményt jegyezhetett be
a Clio muzsa szerepét helyettesítő
krónika író. Nagy-Várad város szemé-
ly- és teherforgalmának fontos
közlekedési útját nyitották meg a
Körözs-folyón átvívó harmadik vas-
hidon és ha a politikai és társadalmi
életnek éppen most olyan nagy hul-
lámokat verő mozgalmi oly annyira
lázasan nem lüktetnének a minden-
napos élet folyásában, bizonyosan
nem siklottak volna tova a közélet
fázisairól számotadó tényezők oly
gyors tempóban ez esemény mellett
és nem elégették volna meg egy
hirlapi újdonság közlésével, amelyet
ephemer jellegűnek tarthat bárki is,
aki az újdonságok rovatát csak úgy
nagyjában szokta átfutni.

En azonban, aki a politikai élet áldatlan
mozgalmaival távol tartom magamat és az
éppen most folyó választási küzdelmekben
sem aktíve, sem passzíve részt nem veszek,
az ilyen eseményt fontosabbnak tartom an-
nál, hogy melyik lista érdekében hol gyül-
tek össze és kik üritettek poharat a remény-
beli győzelem örömére? Azért hát van időm
is és van kellő objektivitásom is arra, hogy
a harmadik vashidon való átmenetelem előtt
némi reflexiókat fűzzek a T. Szerkesztőség
szíves engedelmével ehhez a közgazdasági-
lag is igen nagyjelentőségű eseményhez,
amelynek a kulturális jelentőségét is előre
látom már.

Hajdanában, nem is olyan nagyon ré-
gen, a hidavatás nagy ünnepszámba ment,
mikor akár a városok, akár a megyék,
akár maga az állam nyitottak meg egy-egy
új hidat a közlekedés nevezetesebb vonalain.
Még azt sem tartották egészen fölöslegesnek,
hogy azt a vasszerkezetet, amely a víz
romboló hatásainak alulról, felülről egyaránt

ki van téve, egy néhány csepp szentelt víz
ráhintésével erősítsék meg és Isten oltalmá-
nak kikérése mellett adják át az emberek
használatára. Ma már az ilyesmire nem
érünk rá és azt hisszük, hogy a technika
nagy hatalma, a geometria megdönthetetlen
szabályaival egyesülve majd csak megvédi
a hidat az elemek csapásaitól és az embe-
rek azzal a bizalommal mennek át maguk
is, vagy vitetik át vagyonuk jórészét a szil-
lád lábakra emelt vaskolosszusokon, hogy
a ki a hidat tervezte, tudta azt, hogy meny-
nyi maximális megterhelésre mily nagy iv-
nyílások és mily nagyfoku láncszem-erősíté-
sek kelenek a szerkezett összeroppanása ve-
szedelmének elhárítására.

Nem is akarok hát most senkit szemre-
hányással illetni azért, hogy nem tették
vörösbetűs ünneppé az újhid megnyitásának
napját.

Tudom jól, hogy Isten oltalmát az em-
ber műveire kérni; az emberi erővel al-
kotott dolgokat Isten dicsőségére felajánlani
sok „modern” ember előtt nem a modern-
séggel megegyeztetendő gondolkodás. Aki a
hidra először rálép, vagy szekerét áthajtatja
rajta, annak, ha éppen úgy kívánja a lelke,
mondják, van rá módja, hogy egy „Isten
segíts” sóhajttal menjen át a szép új vas
közlekedővonalon.

Bizony nincs úgy jól, a hogy van!

És én is mást akarok elmondani en-
nek az elfelejtett ünnepnapnak az inciden-
sével kapcsolatban. Jósló szavakat írok le
és kérem az Istent, hogy vaticiniumjaim
teljesítésével a mi kedves városunk virágzó
haladását mértföldes lépéseiben segítse, védje
és oltalmazza.

Lelki szememmel szép sor házat, de
nem luxussal felépített kártyavárszerű pala-
tát látok a Széles-utca két oldalán. Virágzó
üzletek, szolidalapra fektetett iparos beren-
dezések nyílnak meg egymás után a boldog
tulajdonosok szilárd fundamentumra épít-
ett házaiban. Új családok telepsznek le a
közlekedés emez új vonalára, mely egyenes
összekötője lesz a mi nagy megyénk északi
és déli felén fekvő gazdasági, ipari és keres-
kedelmi centrumoknak. Rendesen megilapo-
zott és józan irányban vezetett lüktető élet
teszi vidáman zajossá az utcákat és boldog
megelégedettség honol majd a számításaik-
ban nem esalódott polgárok családi körében.

Kultur képet is látok magam előtt; egy
új városrész települ le majd a fővonal, mint
tengely mellett, ennek a városrésznek isko-
lára is, templomra is lesz szüksége, hogy lel-
kének kívánságait kielégítse; arról nem ál-
modozom, hogy külön színházat emelje-
nek e városrészben, de azt már nem
tartom pusztá ábrándképnek, hogy mozgó-
színház nyílik meg a Réten, amelyben a mo-
zitéchnika gyors haladása mellett nemcsak
látványosságok gyönyörködtenek, hanem a
legszebb operák, operettek, népszínművek (ha
ugyan ez a műfaj addig még teljesen ki nem
törlődik a drámaköltészet keretéből) áriái har-
sannak fel a grammofonok hangtöleséseiben.
A Vasfürdő tágas telkén nagyszerű gőz- és
kádfürdő kéményéből száll fel a magasba a
füstfogók sűrű hálójától felfogott és köszén sa-
lakjától megfosztott füstoszlop; a telek arra
is elég bő és szép, hogy ott nyári mulató-
kertet rendezzen be valamely élelmes vállal-
kozó.

Szóval gyönyörű képek vonulnak el előt-
tem és nem is tartoznak ezek a teljesülhe-
tetlen ábrándok, az alap nélkül működő fan-
tazmagoriák sorába. En és a velem egyivásu
emberek talán már nem tisztelhetjük az Urat
a Rét városrész büszke templomában, talán
nem üdülhetünk napi fáradságos munkánk
után a Vasfürdő fedett uszodájában lehu-
tózva és izzadságcseppjeinket lemosva az
uszodakert árnyas fái alatt; de lesznek olya-
nok, akik ezt megérik és a mi álmaink va-
lóra válásában a mi utódaink gyönyörköd-
nek majd boldog megelégedettségük nap-
jaiban.

A jó Isten velünk van, velünk
lesz akkor is, ha a most lenyügöző
anyagi derut-nek végét érjük és
városunk egén az egyetértés, az
egymás kölcsönös megbecsülésén
alapuló szolid jólét napja hint majd
aranyos kékében fénylő szavakat
az új hid csillogó vaspilléreire, a
melyek, hogy mindig csak boldog
emberek lábai alatt himbálódzanak,
azt a magyar ember imádságos buz-
góságával óhajtom.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, december 5.

Elnök **Beöthy** Pál fél 11-kor nyitja meg az ülést.

Jelenti, hogy a király Skerlecz Iván bárót kinevezte horvát bárná, továbbá jelenti, hogy Rakovszky kitiltása lejárt. Az előterjesztések során bejelenti, hogy Kristóffy lemondott a mandátumáról.

Harkányi János báró beterjeszt több vicinális javaslatot és két külkereskedelmi szerződést.

Aztán következett

az indemnitási javaslat.

Hegedüs Loránt előadja a javaslatot elfogadásra ajánlotta.

Balogh Jenő igazságügyminiszter a költségvetés tárgyalásával kapcsolatban igazságügyi programjáról kívánja tájékoztatni a Házat. A miniszter azután rendre ismerteti azokat a kérdéseket, amelyekkel minisztériuma ez idő szerint foglalkozik. Több törvény készül (hatásköri bíróságról az ügyvédi rendtartásról, ügyvédi díjszabás új tervezete), melyről reméli, hogy 1917 szeptember elsején életbe fogja léptetni. Franciaországgal, Oroszországgal új szerződést kötünk a szerzői jogról. Szól a fiatalemberekre vonatkozó bíráskodásról is a javaslatot elfogadásra ajánlja.

Szabó István (nagyatádi) nincs megelégedve a kormány gazdasági politikájával, különösen azt helyteleníti, hogy külföldieknek megengedi a magyar birtokok összevásárlását. Ehelyett inkább találjon módot a kisbirtokosok erősítésére. A nagybirtokosok sokszor nem helyesen ítélik meg a viszonyokat, azért alapították a kisbirtokosok az Országos Kisbirtokosok Szövetségét. Sokan a nagygazdák közül ezt valami fölforgató intézménynek nézték s ezért mindenképpen ellene munkálkodtak. Pedig ez nem áll. Az volna helyes, hogy az Országos Kisbirtokos Szövetség az Altruista bankba is küldjön egy igazgatósági tagot, hogy a kisbirtokosok érdekeit a maguk embere képviselhesse. Eklatáns példa arra, hogy a kisbirtokosok szövetségére szükség van, a pár év előtti közlegelői törvény, amelyben volt egy sérelmes szakasz a kisbirtokosokra, a kisajátítási szakasz. A kisbirtokosok gyűléseztek, feliratkoztak ellene, — az Országos üdvözölte. Végre is belátta a kormány, hogy a szakasz sérelmes és visszavonta. A kisbirtokosok szövetségének alapszabályai még most sincsenek jóváhagyva. Így is van a legelői törvényben egy oly intézkedés, mely sérelmes a magántulajdonra és hogy nem muszáj ugyan a legelőt okvetlen eladni, de ha eladó, akkor az államnak elővételi joga van. — Itt egy lehet, tessék kimondani minden birtokra, hogy ha eladó, elsőbbségi joga legyen a magyar államnak és községnek vagy kisbirtokosnak, aki ugyanazért az árért megvehesse. Ez üdvös birtokpolitika volna. Ha a közlegelő fenntartása, parlagon hagyása országos érdek, mért kell ezt a terhet csak a kisbirtokosok vállára rakni, mért nem áll ez a nagybirtokra is?

Rámutat a nagy gazdasági válságra, az iparosok 50 százaléka tönkrement, a kisgazdák száma a felére zökkent. Ezen segítsen a hatalmon lévő kormány. Nem használ ennek, ha a hátunk mögött fényes sisaku

parlamentari örök és katonák állanak, viseltetik bizalommal a kormány iránt és nem fogadja el a javaslatot.

Szünet.

Pop Csicsó István beszél ezután. Helyteleníti azok véleményét, akik azt állítják, hogy Erdélyt meg kell erősíteni stratégiai szempontból. A javaslatot nem fogadja el.

Gróf **Tisza** válaszolt a képviselő szavaira. Visszautasítja Pop Csicsó vádjait. A monarchia mindent elkövet, hogy Romániával szemben fenntartsa a jó viszonyt. Nálunk nem üldözik a románokat, sehol sincs olyan jó dolguk, mint itt.

A hajdudorogi püspökség kérdésében fontolóra veszik a revíziót.

Cserny Károly: Apponyival polemizál.

Szász Károly elnök a vitát berekeszti s a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadták.

Holnap rövid ülést tart a Ház.

Balogh miniszter válaszol Lovászyp interpellációjára. **Apponyi** és **Polónyi** fognak interpellálni.

Közös minisztertanács. Még a mostani delegációs tanácskozások közben, december 16-án közös miniszteri értekezlet lesz Bécsben, mely főképp az 1914. júliustól 1915. július végéig terjedő költségvetéssel foglalkozik. A közös miniszterek és a két kormány érdekelt tagjai között már voltak bizalmas tanácsozások, melyekben a költségvetés irányelveit és főbb tételeit beszéltek meg. A hadügyminisztérium előirányzati terve már készen van és azt mondják, hogy a tárgyalások oly előrehaladott stádiumban vannak, hogy a legközelebbi közös konferencia a legtöbb kérdésben már végleges döntést hozhat.

A német kancellár lemondása.

Danau-Esingenből késő éjjel érkezett magánjelentések szerint Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár táviratban benyújtotta lemondását. A lemondásról a császár még nem döntött. Jól értesült körök azt hiszik, hogy a kancellár lemondó kérvényét a császár most nem fogadhatja el, de a kancellár kormányzásának napjai meg vannak számlálva. Utódaul Liehnovszky herceget, a londoni német nagykövetet emlegetik, Vilmos császár táviratban magához rendelte Wedel gróf helytartót és Deimling vezénylotábornokot Danau-Esingenbe. A birodalmi kancellár ma szintén Donau-Esingenbe megy.

Polónyi kilépett.

Budapest, dec. 5.

Polónyi Géza orsz. képviselő bejelentette gróf Károlynak, hogy a függetlenségi pártból kilép, mert így szabadabban érvényesítheti függetlenségi meggyőződését.

Öngyilkosok vonata.

Az 502-es gyorsvonat különös szimpátiának örvend.

*

Nem is olyan régen futott le a mozik vásznán egy fantasztikus klub, az öngyilkosok klubjának belső élete. Beteges hajlamu emberekben lelki aberrációkat keltenek a sötét színezetű, rejtélyes és véres eseményeket pertraktáló képek, kedvet kapnak kísérletezni a gyorsvonat vörös lámpásával, átfutni előtte, sőt elibe fekdüdni.

Nem először történik, hogy szellemileg fejletlen emberek, könnyelmű és vakmerő fiatal suhancok megtették, hogy a sinre fekdütek s csak utolsó percben ugrottak el a dübörgő vasszörnyeteg elől.

A kórházakba sokszor került be ilyen veszedelmes játék áldozata s rendszeren vagy keze, vagy lába hiányzott. Tegnap hajnalban ismét akadt egy ilyen eset, amelynek különös érdekessége az, hogy az áldozat vallo- lomása szerint megmagyarázhatatlan hajlam indította arra, hogy éjszaka, lehetőleg gyorsvonat elé dobja megunt életét.

A Gerliczy-utca felfut a kettős vasuti sinpárig, ahol egy sorompó zárja el az utat. **Wieland** Ernő 18 éves pincér egész éjszaka esatangolt, míg végre elhatározta, hogy a hajnali 502-es számú gyorsvonatot választja ki arra, hogy végezzen vele. Át akarta élvezni a borzalmas játékot az utolsó jelenetig s tet-szelgett magának azzal a gondolattal, hogy most éppen úgy fog járni, mint a moziban látta. Vörös fénysugár fog ráömleni, mozdulatlan fekete test lesz a ragyogó sineken, a mozdony egész közel liheg már, amikor a mozdonyvezető megállítja a vonatot.

Igy képzelte el, de tény az, hogy komolyan foglalkozott az öngyilkosság gondolatával. Fölment a sinek melletti domboldalra s ott várta be, míg a gyors elindul. Ezt a gyorsvonatot már nem egy öngyilkos választotta hóhérjául s igen sok szerencsétlenséget is okozott.

Mikor a vonat a sorompóhoz közeledett, leugrott a partról és lefeküdt a sinre. **Farkas** Elek váltóór éppen oldalra huzódott a vonat elől, amikor látta, hogy a dombról lefut egy sötét alak. Már nem volt ideje leinteni a gyorsvonatot s a vonat teljesen átszaladt a szerencsétlen pincéren.

Ugy találták meg a földön, nagy vértócsában, irtózatos kinok között. A mozdony féloldalra lökte, levágta mind a két lábát s arccal a föld felé fordulva ájultan fekdüdt a kavicsokon.

A mentők beszállították a biharmegyei közkórházba. Mikor este kihallgatták, elmondta, hogy szép öngyilkosságot akart elkövetni s erre legalkalmasabbnak találta a hajnali gyorsvonatot. Zsebeiben 8 kártyát találtak, a négy tizest a belsőkből, a négy ászat a külső zsebekben. Aligha marad életben, tegnap 39 és fél fokos láza volt.

IGAZ VALÓSÁG!

Nem üres reklám! Az általános rossz üzletmenet miatt december 1 től a következő igazán olcsó árak mellett árusítok karácsonyi és újvi ajándéktárgyakat, Barkinek, órasoknak és ékszerészeknek is, óriási rakár alii rendelkezésre.

1 finom arany női óra 15, 16, 20 koronától kezdve.
1 finom arany karkötő óra 39, 42, 45 korona.
1 arany férfióra 39, 42, 45 korona.
1 női aranyóra gyémántokkal 32, 35, 38 K-tól kezdve.
1 ezüst karkötős óra 8, 10, 12, 15 koronától kezdve.
1 acél- vagy nikelőra 4, 5, 6 korona.
1 férfi vagy női ezüstóra 7, 8, 9, 10 korona.

Eladás csak készpénzért! Tessék a kirakatot megtekinteni. Saját pénzének ellensége, ki nem győződik meg ezen olcsó árakról és nem vásárol

1 jó ébresztő óra 2,70, 3, 4 korona.
1 nagy ingaóra 15, 17, 20 korona.
1 szép, valódi gyémántgyűrű 12, 15, 20 korona.
1 briliáns gyűrű 20, 25, 30 korona.
1 pár valódi briliánsfüggő 40, 50 kor.-tól 3000 kor.-ig.
Arany nyaklánc 8, 10, 12 koronától kezdve.
Arany karikagyűrű 6, 7, 8, 10, 50 kor.-ig.

Arany lánc 20 gr. 42 korona, 30 gr. 62-50 korona.
Arany női gyűrű 5, 6, 7 K.
Arany medaillon 4, 5, 6 K.
1 ezüst cigarettadoboz 8, 10, 12, 15 korona.
6 pár kés, villa, valódi ezüst 14, 15, 17 korona.
Egy pár arany fülbevaló 3, 4, 5, 8, 10 korona.

HERBST ékszerárúházában, Rákóczi-ut 1. sz.

Azért akart öngyilkos lenni, mert a püspökladányi járásbíróshoz megidéztek lopás vétsége miatt. Szégyelte, hogy őt lopással vádolják. Irt egy levelező-lapot annak a barátjának, aki ellen vétett valamit.

A müncheni festő toloncutra került.

Katonaszökevény volt.

*

Síralmas állapotban került tegnap a nagyváradai rendőrségre Győrfi Imre. Igazmondásáról bajos meggyőződni, de ő azt állítja, hogy Münchenben festeni tanult, igen sok szép képe van, de a sors letörte. S most a hatóság is rátette kezét, ráfogták, hogy katonaszökevény; pedig ő nem azért ment ki Németországba, hogy elkerülje a katonaságot, hanem kenyeret akart keresni.

Kopott intelligenciával, rendezetlen sörénnyel és meglehetősen rossz tisztasági viszonyok között került vissza szűkebb hazájába a sorsüldözött ifju. Még 1911-ben ment ki Németországba s bizony elfelejtett eleget tenni katonai kötelezettségének. Münchenbe azzal a komoly szándékkal ment, hogy kenyeret keres és két évig csöndes vegetálásban töltötte el életét. Művészi multja, esetleges sikerei iránt legkevésbé sem ébreszt komoly hitet külseje, modora és intelligenciája, de ő szomorú kitarással ismételteti, hogy bizony festő volt, vették a képeit.

Állítólag betegség döntötte ki a kenyérkeresők sorából. Lerongyolódott, lezüllött s csavargásért előállították a müncheni rendőrségre.

Még három hónappal ezelőtt elküldték a megkeresésre Nagyváradról a választ, hogy Győrfi idevaló illetőségű, toloncolják haza. Így érkezett meg aztán tegnap Nagyváradra. A berlini konzulátuson 50 pfeninget kapott, abból élt utközben.

Először Kemény L. Ignác elé állították, aki átkísértette a katonai ügyosztályra. Báthory Ferenc fogalmazó megállapította, hogy Győrfi tényleg katonaköteles s mint megbízhatatlan egyént, őrizet végett átadta a kihágási bíróságnak. Tegnap éjszaka a fogházban halt s mielőtt levitték volna, könyörgött.

— Ennék valamit kérem, mert egy napja nem ettem semmit.

Jó vacsorát kapott s ma átkísérték a toloncházba, ahol addig marad, míg eldől a sorsa katonáék.

Megyebizottsági tagválasztás.

Nyitra, dec. 5.

Tegnap voltak a megyebizottsági tagválasztások 152 megyebizottsági tag közül 125 munkapártit választottak.

Szabadkőműves zene,

Van szabadkőműves páholy, szabadkőművesi titok szabadkőműves ujság, sőt egy rossz vice szerint szabadkőműves szivar is, amelyet t. i. kőműveseknek nem szabad színi. De szabadkőműves zenét, ilyen esodabogarat még csak egy helyen bogarásztak össze: Békéscsabán, Áchim András bölcsességének szülőfalujában. Az ottani »Aurora« című zenei, irodalmi és képzőművészeti és tengerimorzsoló közművelődési társaság ugyanis december 7-én hangversenyt rendez, melynek programjában a következőket olvassuk:

1. **Mozart Amadeus Wolfgang** (Született Szalzburgban 1756; megh. Bécsben 1791.): **Varázsfuvola. Nyitány.**

A szabadkőművesség (!) gyönyörű himnusz a Mozart Varázsfuvola operája. Alkotójának személyes élménye és legérettebb műve. A nyitány három méltóságteljes akkorddal kezdődik, majd egy nehezen kibontakozó, vágyakozással s komor nyomottsággal teljes melódia sejteti vélünk annak az embernek lelkiállapotát, aki fájdalmas vágyódással törekszik egy nemezebb etikai élet után. (No, ezt ugyan a páholyban hiába keresi.) Hirtelen, mintegy varázstűtőre megváltozik ez a zenekép. Szellem szemekkel pillantunk be a szabadkőművesi munka vidám szorgoskodásába. (Szép szorgoskodás, a más vagyona felé kacsingatás!) A z öntudatos és boldogító munkálkodás zenei festése ez. Mozart céljának elérése végett a fuga szigorú zenei formáját választotta. A másodhegedük kezdik a témát, lassanként hozzácsatlakoznak a többi hangszerek. Az egész zenekarban látszólag összevissza, valójában a legnagyobb rendben, hangzik ugyan ez a motívum. Később lüktető ritmussal egész a fenségig fokozva szólal meg egy indulószzerű, diadalmas téma. Majd mély csendben ismét felhangzanak a bevezető rész misztikus akkordjai. Mintha új jelentkezők (Galiciából) kopogtatnának a szabadkőművesi szentély (Hát ilyen is van) ajtaján. Aztán, hasonlóan a nyitány első részéhez, de jóval komolyabb formában, hullámszik tova a zenemű. De ismét visszatér az előbbi vidámság s folytonos fokozással, teljes fényben és fénységben záródik e nyitány. Békéscsaba Aurórájában ugy látszik, összetévesztették a varázsfuvolát a — fityölővel.

Uri emberek a lehuiban.

„Vitéz urnak igaza van!”

Uri emberekről szól ez a história, olyan uriemberekről, akik előtt az ember magasan meg szokta emelni a kalapját, akik a maguk körében nagyon sokat használhatnak, vagy árthatnak embertársaiknak. Hogy mi a foglalkozásuk, elhallgatjuk, mert ha megmondanók, bizonyára nem egy családapa megdöbbenne. A nevüket is elhallgatjuk, csak annyit mondunk meg, hogy az egész história *elejétől végig igaz.*

Ott kezdődik a történet, hogy a napokban egyik estén beült három uriember az egyik Bémer-téri kávéházba. Az egyik közöttük az egész városban ismert, a közéletben jelentékeny szerepet vivő ember. Mikor megelégték a Hamza Gyuszi zenéjét, felkerekedtek s elindultak a korezmák felé. Be is

mentek egybe, hamarosan rendelték is egy üveg melegbort. Így szokták azt a sertéskepecék is. Iddogáltak csöndesen s beszéltek a pincérlánnyal, aki mindig ott sürgött-forgott körülöttük s diktálta beléjük a jóféle borcskát.

De hiszen nem kellett őket nagyon kiálgatni, egymásután ürültek ki a boros üvegek s az uraknak jó kedvük kerekedett. Otromba diskurzusba bocsátkoztak a pincérlánnyal s addig-addig beszélgettek vele, míg összevesztették egy bakával, aki szótlánul ült az egyik sarokban egy üveg sör mellett.

S a vitéz ur dühös lett. A bajusza ki egyenesedett, szemei szikrát hánytak, a másik pillanatban odarepült a sörös üveg s a leány a padlóra bukott.

Azután csend lett. Mindenki elálmélkodott, csak az egyik „ur” kapott szóhoz, — mondván:

— De azért vitéz urnak igaza van.

A dolog többi része már teljesen sablonos. A leányt fellocsolják, a rendőrök jönnek, a katonát bekisérték s az urak hazamentek.

Nem is gondoltak tovább az incidensre, amelynek ők voltak az okozói, csak akkor néztek nagyot, mikor megtudták, hogy a katona főlebbvalói előtt azzal védekezett, hogy ez meg ez a nagyságos ur is nekem adott igazat. Most várják, mi lesz. Akármi lesz, büszkék lehetnek rá a nagyságos urak. De mit bánják ők ezt. Hisz ezután is olyan nagyot fognak köszönni az emberek, mint ezelőtt.

Elismervény ellenében kikölcsonzött gyermek.

*

Hacag Jánosné nagy nyomorban él Kerpenyesden. Sokszor még kenyeret sem tudott adni gyermekeinek, akik pedig összesen heten sirnak egy falat kenyér után.

Két hónappal ezelőtt fogta magát Hacagné, bebógyolta a 8 éves Ilonka leányát és becipelte Nagyváradra. Itt már szolgál egy gyermeke, a legnagyobbik, a 13 éves Juliska. Hacagné a kis Ilonkát Halász Józsefné kofaasszonyhoz vitte és egy kusza sorokból összerótt elismervény ellenében átadta. Az elismervény így szól:

„Elismerem, hogy a mai napon felvettem Hacag Jánosnétól egy *darab* 8 éves leányzót, akit Ilonkának hívnak. Ha megnő ellenérték nélkül visszaadom.

Halász József.”

Halászné úgy számított, hogy a gyermeket beállítja valahova eselédnek és neki nem lesz rá gondja. Ilonka azonban nem tud más nyelven beszélni mint oláhul. Senkinek sem kellett.

Az átvevő egy ideig csak türte maga mellett a gyermeket, de aztán meguntta. De meguntta a kis leány is. Tegnap szépen busut vett a kapufélfától és eltötyögött a nő-

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készíttetnek

Fehér János kötszer gyárában Rákóczi-ut., (Bémer-tér.)

ahol óriási választékban kaphatók: Irigátorok, fecskendők, gumiharisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti** és **betegápolási** cikkek.

Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitűnő kivitelben készíttetnek. Telefon 419

vérehez. A tizenhárom éves Juliskának sem volt azonban állása.

Tanakodtak a esőpségek, aztán megfogták egymás kezét és tovább tötyögtek egészen a rendőrségi épület II. 10. számú szobájáig Kemény L. Ignác rendőrkapitányhoz.

A kapitány meghallgatta a csenevész, de jó arcu gyermekek keserves siralmát, aztán szívhezszóló levelet irt a gyermekmenhely igazgatójához, hogy legalább a 8 éves Ilonkának adjon menedéket.

A nagyobbik leányt pedig nyomban fel fogadta egy jószívű ügyes-bajos ur, aki éppen Kemény Ignác kapitánynál járt.

Igy meg lesz nyugodva Hacagné, Halászné, Ilonka meg Juliska is.

A Kath. Népszövetség agitációja

Uj helyicsoportok.

Ermihályfalván az iskolában szép közönség előtt tartotta megalakulását a Népszövetség. Beszéltek Szőke János a község fáradhatatlan plebánosa és Fröhvirth Mátyás titkár a Népszövetségről. A gyűlés után lelkesedéssel mondták ki a helyicsoport megalakulását.

Derecskén a Kath. Kör helyiségében folyt le az értekezlet, amelyen Sárkány Lajos a Népszövetséget őszinte jóindulattal felkaroló plebános és a titkár szólaltak fel. A beszédek után a helyicsoport megalakult, amelynek h. igazgatójává a plebánost választották meg a jelenlevők.

Hosszupályiban nyilvános népgyűlés keretében alakult meg a helyicsoport. A gyűlés fényesen sikerült, amelynek az előkészítéséből az oroszán részt Szabó Béla nagy befolyással és tekintéllyel bíró helybeli kántortanító vette ki. Kovács Rezső plebános elkes megnyitó szavai után Fröhvirth Mátyás központi titkár beszélt. A beszéd hatása alatt 52 tag azonnal beiratkozott a helyicsoportba.

A gyűlésen jelen voltak: Szabó János nagylétei görög katolikus esperes-plebános, Hubik Sándor helybeli görög k. lelkész, Mosolygó Dénes görög katolikus ruthén lelkész, Váradi Sándor, Várnay Sándor tanítók, dr Máczer János ker. orvos, Dank Béla uradalmi intéző és még sokan.

Nagylétán a görög katolikus Mária-ünnep délelőttjén folyt le a gyűlés. A nyilvános népgyűlésen oly sokan jelentek meg, hogy a tágas iskola terméből nagyon sokan kiszorultak.

A gyűlést Szabó Ignác görög katolikus esperes-plebános gyönyörű beszéddel nyitotta meg, aztán Fröhvirth Mátyás központi titkár beszélt. A gyűlést Mosolygó Dénes görög katolikus lelkész lendületes beszéddel zárta be.

A helyi csoport megalakult és sok tagja lett.

A népgyűlésen jelen volt Máté János vértesi görög katolikus lelkész, Váradi Sándor, Csösz Mihály, Kis Tivadar tanítók: Gulyás Ágoston s. lelkész, Vlaicu János végzett papnövendék stb. stb.

..HIREK..

Széchenyi püspök nevenapja.

Miklós-nap van ma, gróf *Széchenyi* Miklós megyéspüspökünk nevenapja. Ezen a napon igaz szeretettel és hódolattal emlékezik meg róla egész egyházmegyéje. Széchenyi püspök főpásztori szíve egész melegével, atyai jósága egész bensőségével öleli át Szent László ősi egyházmegyéjét. Ezen a napon kétszeres buzgósággal foglalja imába a főpásztort minden hive, kérve Istennek bőséges áldását Jézus szíve szerinti apostoli működésére.

A káptalan, a papság és a tanítói kar ma délelőtt 10 órakor együttesen fogják tolmácsolni a megyéspüspök előtt szerencsekívánataikat.

A nagyvárad kir. katolikus tanítóképző-intézet „Pázmány-köre“ folyó évi december hó 6-án délután fél 5 órakor az intézet zenetermében (Csengeri-utca 2. szám.) a megyéspüspök nevére alkalmas ünnepélyt rendez a következő műsorral:

1. Udvozáló-dal. Szövege Laszcsik Ernőtől; zenéje Resch Mihálytól. Énekkar orgonakísérettel.

2. Händel: Orgona-koncert, zenekarral. Az orgonán Resch Mihály zenetanár játszik.

3. Planquette: Részlet Rip van Winkle c. operájából. Énekkar zongorakísérettel.

4. Suppe: A vitéz huszárok. Zenekar.

5. Kuruc-tábor. Szövege és zenéje Laszcsik Ernőtől. Tárogatóval és zenekísérettel. A solorészt Novák György IV. éves énekli.

6. Várady-Kun: Petőfi a Hortobágyon. Melodráma. Szavalja: Renner György IV. é. n.; zongorán: Tóth István III. é. n.; hegedűn: Fibik Ferenc II. é. n. kíséri.

7. Noworáll: Magyar induló. Zenekar.

* Nagyváradiai a minisztereknél.

A munkásbiztosító és betegsegélyező pénztárról szóló törvény reformja ellen az egész országban állandó az iparosok panasza. Az Építő iparosok orsz. szövetsége kezdeményezésére az egész országból összejöttek a szövetség fiókjainak, a keresk. és iparkamaráknak és az ipartestületeknek küldöttjei, hogy deputációban menjenek a miniszterelnök és a kereskedelmi miniszter elé, hogy a munkásbiztosító törvény reformja, illetve a munkásbiztosító intézmény államosítását kérje. A deputáció ma, szombaton, december 6-án délelőtt megy gr *Tisza* miniszterelnök és *Harkányi* kereskedelmi miniszter elé. A küldöttségben Nagyváradról is többen vesznek részt, köztük: dr *Dajka* Endre r.-kapitány, iparhatósági biztos, *Szabó* Károly ipartestületi alelnök, *Ungerleider* Mór, *Spitzer* Benjámín, *Hódossy* Géza, *Goldberger* Lajos, *Papp* József, *Major* Ferenc, *Pethő* Zsigmond stb.

* A Kath. Népszövetség és a választások.

Fölkérjük a Kath. Népszövetség összes férfi csoportvezetőit, továbbá azokat a tagokat, kik ügyünk érdekében folyó hó 7-én a választás napján munkálkodni akarnak, hogy ma este 7 órakor a Népszövetségi Hitelszövetben föltétlenül jelenjenek meg a teendők megbeszélése végett. Szavazólisták ma este 7—8 óra közt ugyanott átvethetők. A választási vezetőség.

* **Iskolai ünnepélyek.** Most, hogy lassan-lassan eljön az egyházi év legelső s egyben egyik legmagasztosabb ünnepe, az iskolák katolikus egyesületei szép ünnepélyeket rendeznek a Boldogságos Szűz tiszteltetére. Legújabbban az Orsolya-zárdai és a főgimnáziumi kongregációk ünnepélyére szóló meghívók érkeztek hozzánk. A főgimnáziumban 8-án d. e. 11 órakor lesz, az Orsolya-zárdáé pedig d. u. fél 6 órakor. Amannak a műsorát már közöltük, emez ünnepélyé a következő:

1. „Szép vagy oh Mária“. Kétszólamú ének. Énekli a tanítónők képző énekara.

2. „Tövises között“. Allegorikus színekép. Szereplők: Stettner Melinda, Fischer Julia, Antonescu Mária, Bagossy Etelka, Czajlik Piroska, Ján Jolán, Nágell Anna, Szunyogh Karolin, Teszler Margit, Hegedüs Etelka, Radu Valéria, Wesselényi Gabriella, Sztareczky Sarolta, Rhédey Magda, György Irén, Szabó Gabriella, Bodoki Adél, Tarnai Anna, Onezay Ilona, Anderlik Mária, Ujhelyi Mária.

3. „Andanti religioso“. Szerző: Kürti István. Hegedűn játsza Papp Mária okl. tanítónő, zongorán Tóth Erzsike IV. éves növ., gondokán Kürti István zenetanár.

4. Előkép a szereplő személyekből.

5. „A fehér sereg indulója“. Szerző: Kersch Mihály. Négyzólamú női kar. Énekli a tanítónők képző énekara.

* **Dr Várszeghy Lajosról** azt írta tegnap az Uj Nagyvárad, hogy felköszöntötte dr Ágoston Pétert. Mikor ezt az első látásra is nyilvánvaló kaesát elolvastuk, nyomban meg voltunk győződve, hogy nem felel meg a valóságnak a híradás. *Lehetetlenség*, hogy dr Várszeghy Lajos, a Népszövetség egyik lelkes és hűséges bajnoka, a szabadkőműves páholy főmesterére tősztozzon. Megkérdeztük őt magát is és dr Várszeghy Lajos kijelentette, hogy Ágostont ő nem köszöntötte fel, ilyesmi neki soha esze ágában sem volt.

* **Ülések a vármegyén.** A decemberi közgyűlést megelőzőleg a szakosztályok már a jövő héten megtartják üléseiket. Igy szerdán a negyedik, esütörtökön a harmadik és szombaton az első szakosztály ülésezik.

* **A teherfuvarozás megrendszabályozása.** Az utcai burkolatok nagyobb mérvű rongálásának elkerülése céljából Nagyvárad város tanácsa szabályrendelet-tervezetet készített a teherszállító járművek keréktalpszélessége tárgyában. A szabályrendelet-tervezetet a szépeszeti és közlekedési szakbizottság tegnap tárgyalta és esekélyebb módosításokkal elfogadta. E szerint a nagyobb terheket szállító kocsi keréktalpszélességét 6 és fél 8 centiméter szélességben állapították meg. Minden teherszállító szekér este és éjjel lámpával és névtáblával látandó el. Csak teherbíró, jó állapotban levő lovakat szabad teherfuvarozásra használni.

* **Kifosztott hitelszövetkezet.** A székelyhidi járás Csokaly községében tegnap virradóra kifosztották a hitelszövetkezet üzletét. A csendőrség nagy apparátussal kezdte meg a nyomozást és tegnap délután 4 órára már a tetteseket is kézrekerítette két bagaméri ember személyében. Az illetőket *Sipos* Bálintnak és *Sipos* Andrásnak hívják. A betörők előbb megkísérelték a tagadást, de este már megtörték és bevallottak mindent.

* **Meglopta a bábót.** A Szent László-téren levő *Gutfried* testvérek női divat kereskedése előtt kihelyezett bábón egy 26 korona értékű női kötött kabát volt kitéve s egy arra menő ismeretlen tettes a kabátot ellopta. Az eljárás megindult.

*** Uj pályázat az Erzsébet-emlékre.** Forster Gyula báró, az Erzsébet-emlék végrehajtó-bizottság elnöke a hivatalos lapban új pályázatot tett közzé az Erzsébet királynénak állítandó emlék tervpályázatra.

*** Az újfalusi jegyzők fizetése.** Berettyóújfaluban a legnagyobb szigor mellett sem tudták a kint lévő adókat behajtani úgy, hogy az alispán az odavaló jegyzők fizetését egyelőre nem mentette fel. A község képviselőtestülete belátva azt, hogy az adóhátrányért a jegyzők egyáltalán nem okolhatók, a legutóbb tartott ülésen kimondták, hogy minden jegyzőnek annyi előleget folyósítanak, mint amily összeget a fizetésük kitesz. Így a jegyzők nem fogják megérezni az önhibájukon kívül ért büntetés következményeit.

*** Reformálják a munkásbiztosítót.** A szegedi munkásbiztosító pénztár érdekelte, mint annak idején megirtuk, több feliratot küldtek Tisza István gróf miniszterelnökhöz és Harkányi János báró kereskedelmi miniszterhez és azokban a munkásbiztosító reformálását kérték. A felíratra most érkezett le a kereskedelmi miniszter válasza, a melyben a következőkben jelenti be a munkásbiztosító reformálását:

Hozzám intézett feliratokra értesitem, hogy az 1907. évi XX. törvény cikk revíziója, melyet a magam részéről is szükségesnek tartok, jelenleg beható tanulmányozás tárgyát képezi. Minthogy azonban a szóbanforgó törvénymódosítás keresztülvitele, a munkaadóknak és alkalmazottnak ahhoz fűzött nagyjelentőségű érdekein kívül az ország ipari, és kereskedelmi és egész közgazdasági életének zavartalan továbbfejlődése szempontjából is rendkívül fontossággal bír, a revízió irányelveinek megállapítása előtt az említett szempontok gondos mérlegelése elkerülhetetlen. Abban a reményben vagyunk, hogy a széles mederben folyamatba tett törvényelőkészítő munkálatok mielőbb befejezhetők lesznek olyképpen, hogy a tervbe vett reform az összes figyelembe veendő érdekek lehető összhangba hozatala mellett, a jövő év folyamán meg fog valósulni. Érdekes, hogy éppen ma jelenik meg a miniszterelnök és a kereskedelmi miniszter előtt az országból összesereglett építő iparosok deputációja a reform érdekében.

*** Elhalasztott szoborleleplezés.** Debrecenből jelentik, hogy a debreceni Kossuth-szobor leleplezését Kossuth Ferenc kivánságára a jövő évre halasztották.

*** Hol van az eltűnt jegyző?** Megírta a Tiszántul, hogy Varga Jenő barátai segédjegyző elhagyva hivatalát, a községből eltűnt, anélkül hogy ott valaki tudott volna róla. Olvasóink közül többen jelentették nekünk, hogy Varga kedden délután Nagyváradon a Sas-kávéházban tartózkodott és ott több ismerősével találkozott is. Érdekes, hogy Varga ittlétekor úgy szerepeltette magát, mint még mindig hivatalban levő segédjegyző, sőt Nagyváradon való tartózkodását azzal indokolta, hogy az alispán letiltotta az ő fizetését is és most feloldotta, tehát ennek felvételére jött be. Az ismerősök között természetesen volt hitelező is, akiket csütörtökre biztatott a fizetéssel. Csütörtökön azonban már a Sasból is eltűnt a segédjegyző. Ki tudja, azóta hol ütött tanyát a nyughatatlan természetű ember.

*** Uj posta.** December 16-tól kezdődőleg Biharhosszuaszó községben új posta-ügynökség lép életbe.

* Népszövetségi összejövetel.

A Katholikus Népszövetség lelkes buzgalommal készül a városatyaválasztásokra. Tegnap este Velencén, a Vadászkiirtben volt népes összejövetel, amelyen több százan vettek részt. Dandár Ferenc köszöntötte az egybegyűlteket, és buzdította őket, hogy tartsanak ki a népszövetségi zászló mellett. Ezután dr. Várszeghy Lajos ügyvéd beszélt, aki óriási hatás mellett vázolta a Népszövetség programját, amely programért lelkesedéssel fognak küzdeni mindenütt, idekint és bent a közgyűlési teremben is. Beszéltek még Tarr Ferenc, Szabó Imre, és sokan mások. A népszövetségi jelöltek iránt lelkes és szinte bizalom nyilvánult meg az összejövetelen. Ma este fél 8 órakor a váralja-velencei választók részére ismét nagy társas összejövetel lesz a „Vadászkiirt” vendéglőben.

*** A Rákóczi-uti aszfalt.** A Rákóczi-uti, Bémer-téri és Szent János-utcai aszfalt burkolat átvétele ügyében tegnap hosszú tárgyalás volt Nagyvárad város tanácsában. Eltelt a hat éves ciklus, amely alatt a vállalkozó aszfalt részvénytársaság ingyen köteles fenntartani a burkolatot, sőt pár nap múlva, december 10-én lejár az a 60 nap is, amely alatt nyilatkozni kell a városnak, hogy az újabb 14 évre házilag akarja-e az aszfalt burkolatot fenntartani a szerződésben kikötött feltételek mellett. — A városi tanács, mint állandó választmány tegnapi ülésében nagy vita fejlődött ki afelett, hogy egyáltalán az aszfalt burkolat szerződészerű állapotban van-e s átveszi-e azt a város. Abban állapodott meg a tanács, hogy még a tegnapi napon átiratot intéz a vállalatnak, hogy a város megállapította, miszerint nem tett eleget a vállalat a burkolatnak szerződészerű állapotba helyezése iránt, miért is a vállalat megbízottja jelentkezzék, hogy a hiányok pótlása iránt a városi mérnöki hivattal lépjen érintkezésbe. Ezen átirat elküldését bejelenti a tanács a csütörtöki közgyűlésnek; a fenntartásra részve pedig javasolja a tanács a törvényhatóságnak, miszerint a város érdekében az aszfalt burkolat fenntartását a további 14 évre az aszfalt társaságra bizza, a szerződésben meghatározott évi díjazás mellett.

*** A pezsgőtolvajok.** Megirtuk, hogy a Lloydban nagy mennyiségű pezsgőt lopnak. Sikeres nyomozás után a rendőrség elfogta a tolvajokat Berec Gyula, Izsák Sándor és Bubuj Zsuzsanna személyében. Ma átkísérik őket az ügyészségre.

*** Sok a vasuti baleset.** Érdekes rendelet hagyta el tegnap az alispáni hivatal. A rendelet a főszolgabírákhoz van intézve és szigorú utasítást tartalmaz a vasuti balesetek megakadályozása tárgyában. A rendelet szerint az utóbbi időben annyira megnövekedett a vasuti balesetek száma, hogy kénytelen a közigazgatósági hatóság közbelépni azok megakadályozása végett. A legtöbb vasuti balesetnek maga a közönség az okozója. Bevett szokás ugyanis, hogy az utazó közönség a vonat indulásának utolsó pillanatáig a kocsikon kívül tartózkodik és akkor ugrál be, mikor már a vonat mozgásban van. Az sem különös eset, hogy az utasok a még mozgásban lévő vonatokról ugranak le. Ilyen esetekben, ha a vasuti alkalmazott figyelmeztetni találja az utast, a leg-

nagyobb gorbomaság jut osztályrészéül. Ez ugyan nem jelenti még azt, hogy p. o. a mi vicinálisaink vasuti személyzete kifogástalan finom bánásmódban részesítene az utasokat, de mindenesetre a közönség is hibás. Hogy a jövőben minden ilyen kellemetlenség elkerülhető legyen, az alispán a főszolgabírák figyelmét hívta fel a vasuti balesetekre és utasította őket, hogy legyenek a vasuti hatóság segítségére. A közönséget pedig megfélelően oktassák ki az eddigi szabálytalanságok veszedelmes volta felől.

*** Telekparcellázás a Rákóczi-uton.** Kiss Dávid és társai a nagyvárad Rákóczi-uton, a Gerliczy-házzal szemben levő házuk nagy telküket és a vasutvonalon túl levő szőlőterületüket parcellázni akarják. A szépészeti és közlekedési szakbizottság tegnap foglalkozott a kérdéssel s a parcellázás engedélyezését javasolja akként, hogy a parcellázásra kerülő területből egy utca hasítottassék ki a Rákóczi-utról fel egész a vasutvonalig, ezenkívül a telek felső részén is utca nyitassék a vasutvonalal párhuzamosan. Ez az utóbbi utca később meghosszabbítást nyer Gerliczy-utca-tól a Kórház-utca-ig. Kikötendőnek tartja a bizottság, hogy az utcanyitás és berendezés, valamint a közművek összes költségeit a parcellázók viselik.

*** A Polgári Kör csipni fog, mint . . .** Tegnapelőtt valamelyik félreeső kis kocsmában ittak és szavaltak a Polgári Kör városatyajelöltjei saját kedves egészségükre. A társaságba belekeveredett valahogyan egy jóízű magyar bácsi is. Nem érezte magát valami jól, mert hát egyedül volt rendezett vallási viszonyok közt az egész társaságban. No de ha már oda került, hallgatta a szép öndicséreteket. *Biró Márk*, a polgári iskola szabadkőműves tanára szavalás közben rátért a Polgári Körre is s ekképpen festette a jövőt:

— Ma még kicsi a Polgári Kör, de majd megnő s akkor fog tudni rugni, harapni, csipni . . .

A magyar idáig hallgatta; tovább nem állta szó nélkül, hanem közbevelekedett:

— Mint a poloska.

*** Ékszerekkel Várad felé.** Nyiregyházáról jelentik: *Feldmann József* nagyvárad születésű 20 éves zseb- és besurranó tolvaj, aki múlt hó 22-én Sámson felé utazott, alaposan gyanúsítottatik, hogy Nyiregyházán *Havasi Lajos* kárára egy ötsoros karkötőt, egy duplafedelű női aranyórát, hosszú ezüst láncsal, valamint egy pár gombos férficipőt ellopott, ugyancsak ottani lakos, *Kubas Gusztáv* kárára egy pár fehér gyöngy fülbevalót gyémánt kövel, egy női sodrott aranygyűrű zöld kövel, egy női vékony sima arany gyűrű piros rubinnal, végül egy női fekete tula ezüst órát nevezettek lakásába besurranván, ellopott. A rendőrkapitányi hivatal véleménye szerint az illető Nagyváradra tért volna vissza. Az ellopott tárgyak értékesítését kérik megakadályozni.

*** Táncciskola.** Antalfy Margitka országos híri balletmesternő a téli tanfolyamának két osztályát most nyitja meg. A felnőttek kolonját szombaton, e hó 29-én este 9 órakor, a deákkolont hétfőn, december hó 1-én este 7 órakor. A tanfolyam 3 óra terjed. A tananyag feloleli az összes divat-tánccokat a Tangóval együtt. A már táncolni tudók részére külön *Tangó kurzust nyit*. Minden vasárnap délután és este nagy boszton gyakorló kolon. Beiratás és értekezés Teleky-utca 3. szám. I. emelet egész nap.

Aruraktár leredukálása folytán
mélyen leszállított árak

Kossuth-utca
elején.

Kertész S. Sándor

női divatruházában.

Eladásra kerülnek a következő cikkek melynek minőségei elsőrendűek.

Kosztüm, ruha és bluz szövetek.

Selymek, bársonyok. Vásznak, schiffonok, asztalneműek.

Posztó, szövet, vászon, plüsch, és csipke függönyök. Ágy- és asztal terítők. Szőnyegek. Mosóbarhetek, zephierekéskartonok. Kész női és férfi fehérneműek.

Paplanok. Szörme áruk.

Menyasszonyi kelengyék

Csipkék, himzések, harisnyák és bélésárúk és itt még sok föl nem sorolt árucikkek. Vidékre mintákat míg a raktár tart nagy készséggel küldök.

Telefon az egész vidékre 10-30.

FIGYELEM! Óriási választékok iskola szerekben csak *Klein Vilmos és Társa* cégnél találhatóunk u. m. író és rajzszerk, iskolatáska 36 fillértől, könyvszíjak 30 fillértől, továbbá fiú és leány intézetbeli fehérneműk, iskolai lüster és cloth kötények, gyermek esernyők, fiú sapkák 30 fillértől, gyermekharisnyák 20 fillértől. Téli alsóruhák, iskola munkák és mindennemű kézimunka anyagok. Csődből vásárolt 1500 drb divatos parket blousche 2-50 fillérért. 3000 elsőrendű férfi ing 2 koronától, galériók 20 fillértől, 30000 méter arcfátyol 20 fillértől és minden e szakmába tartozó cikkek olcsón csak a fenti cégnél szerezhetünk be, Rákóczi-ut 18.

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 m. hosszban Berettyó-Széplak állomásról egálabb egy waggon rakomány (cca. 4000 drb.) megrendelhető azonnali és későbbi szállításra a Polgári Takarékpénztár r. t. áruosztályánál Nagyvárad, (Kossuth-utca.) Telefon 11-95.

x **Házvezetőnőnek**, vagy gazdaszszonynak ajánlkozok egy 40 éves független úri nő, magány urhoz, vagy plebániára. Cime: Rózsa-utca 25. sz. alatt.

Uri fehérnemű, «*FOWNE*s»
keztü, «*Habig*» kalap, eredeti **ANGOL CIPO**

egyedüli raktár
Róth M. Utódánál.

x **FELHIVJUK** a n. é. közönség figyelmét Hollandy, Papp és Velics műbutor, portál- és épületasztalosok lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a
Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076

x **Erdekében áll**, hogy megrendeléseivel felkeresse *Biró László és Tsa* úri- és pap szabókat. Meglepő olcsó árak. modern szabás, elsőrendű munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

x **Aki sikerrel akar hirdetni**, forduljon a Leopold Testvérek hirdető vállalatához Budapest, VII., Erzsébet-körut 41., ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid áron eszközölnek. Minden felvilágosítás a t. c. hirdetőknak díjmentesen.

x **Csodaszép** mézédés *csemegeszőlő!* Legoemesebb hazai és tiroli *fajalmák!* Óriási tiroli *maróni*. Valódi debreczeni *pároskolbász*. Kijűnő fehér és piros *hegyi-borok!* **MERTZ NÁNDOR** csemegé-üzletében, Körös-utca, Telefon 448. sz.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legogyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegocselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev.-lap hívásra azonnal megjelenek.

x **Két jogász sétál a városban**, szemben találják magokat egy régi ismerősükkal Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhet be mindenki *Nagy Sándor* férfi divatruha kereskedésében a *Zöldfa-utcán*, passagé-kapu mellett.

x **Erdekében áll mindenkinek pénzt megtakarítani** ha bevásárlást óhajt eszközölni a téli idényre, előbb kereste fel az **Ungerleider Salamon** üzletét Szent János-utca 4. szám alatt, a hol férfi, női, gyermek trikók, lélekmelegítők, szövetek, kesztyűk, harisnyák, kamásnik, továbbá csipkék, szallagok, himzések mélyen leszállított árban beszerezhetők.

x **Rimanóczy utca szenzációját** képezik **Ujhelyi Rózához** érkezett eredei párisi modell kalapok, ezek karácsonyi ocasio árban árusítatnak el Ujhelyi Rózánál, Rimanóczy utca 2. sz. Royal kávéházzal szemben.

x **Meghódította a hölgyeket** MILE JULIETTE elsőrendű mellfűző különlegességeivel Színház-utca 4. Adorján palota (Emke mellett.) Telefon szám 827.

x **Szöllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szives figyelmét a most megnyílt **Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Méréselt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x **Ossi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

* **3 utcai szoba és mellékhelyiségből** álló lakás november hó 1-től kiadó, megtekinthető Schlauch-tér 30. hol a házmester nyújt bővebb felvilágosításokat. Leszámitoló és Jelzálogbank részvénytársaság.

x **Kolonba járó cipők** 3 koronától kezdve női párti fél cipők minden színben 5 koronáért, női chevrau vagy boksz cipők 7 kor., férfi chevrau v. boksz cipők 8 kor., fiú boksz cipő 35-39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., calosrik, téli cipők, fehérneműek, úri divatcikkek legolcsóbban beszerezhetők Feketénél, Szent János-utcán, Kis Pipa vendéglő mellett.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

x **ZOMBOR SÁNDOR** sebész-orvosi műszer-kötszer és testgyenesítő gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszolás, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.

x **Mikulásra** cukorka és csokoládé vásár Aszódi Istéri fiókjába és Kossuth-utcai főüzletébe. Meglepő szép dolgok ezer és ezer féle csokoládéval töltött gyermek örömkö arany és ezüst, darabonként 20 fillér míg a készlet tart. Vigyázat az Aszódi névre.

x **Az erdélyi kereskedelmi és automobilforgalmi r. t.** helybeni fiókja automobilonban, pneumatikonban, valamint az összes automobil-felszerelési és szükségleti cikkekben *Szilágyi Dezső-utca 6. szám* alatti (telefon 13-21.) telephelyen nagy raktárt tart. A cégnek modernül berendezett garages *Körház-utca 6. szám* alatt (telefon 13-52.) van, hol úgy a helyi, mint az átutazó automobilon a legideálisabb garaget találják és egyuttal szükségleteiket is a legelőnyösebben szerezhetik be.

x **Ezerféle játék** fiúknak, leányoknak, gyönyörű szép ajándéktárgyak, felöltötteknek ridikülök, manicürök és fésű készletek nagy választékban kaphatók a *Párizsi Bazárban* Sas alatt

x **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejünk rendelés szerint, 24 fillértől kezdve a legfinomabb selyem harisnyákig. **Harisnyakötőde** Bartos és Társa (a Széchenyi-szállodától szemben Rákóczi-ut 10.) És a mi fő **„Bartos harisnyája tartós.”** Helyi és vidéki telefon-szám 1359.

* **Ingtalan eladás.** Nagyteleky-utca 13 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes föltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungária cipőgyár r.t.

Fogak és fogsorok úgy kaucukon mint aranyba fogatva szájpadlás nélkül, továbbá arany koronákat, csapfogakat, hidmunkákat fog és gyökér húzás és tartós fogtöméseket készít

Engel Dezső,

vizsgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

x **Kossuth-utca 2. sz. alatti** volt Szihta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

„The Roosevelt Schoe“
amerikai cipők
12-50 és 16-50 kizárólag

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

A legszebb

Karácsonyi
kézimunkák

Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4. Telefon 783.

Legszebb karácsonyi ajándék
orvosoknak és ügyvédeknek

egy zománcztábla.

Készíti

Diósy Mihály

Telefon 839. Telefon 839.

IRODALOM

Magyar Kultura. Társadalmi és tudományos szemle. (Megjelen havonként kétszer: 5.-én és 20.-án. Évi ára 12 korona. Budapest, VIII., Horánszky-u. 20. sz.) — Legújabb száma most jelent meg a következő gazdag és változatos tartalommal:

Tanulmányok: Katholikus társadalmunk feladatai. Mester János S. J. — Molnár Ferenc drámái. — k. — Szabadkőműves elönyömulás. Burján Károly.

Tárca: Canterbury. Bangha Béla S. J. Pajzs és kard: Levélszokrány. 20. Mért üldözik ép a katolikus vallást? — Anatole France... n. p. — Ne sirjunk, ne zokogjunk... tt. — Tangó... —ssa. — Gellért-hegy... tt.

Szemlék és kritikák: A Konstantin-jubileum az irodalomban. Dr Lukesics József. — Könyvek: Illustrierte Kirchengeschichte, herausgegeben v. Dr G. Rauschen, Dr J. Marx, Dr J. Schmidt. Dr Kovács Pius. — Herbert M., Aglája. Fordította Hodács Á. Dr Kiss Szerafin. — Emerich Kövi. 's Pisenstötzen. Lám Frigyes. — Színház: Két színházi est... Balassa Imre.

Napló: Kolping. Dr T. M. — Kiss József. N. P. — Itália választott...

SZÍNHÁZ

...
Heti műsor.

Szombat: Üdvöske.

Vasárnap délután: Hajduk hadnagya; este: A pálinka.

Ünnepi előadások a színházban. Vasárnap délután a közönség egy kedvenc operettje, a Hajduk hadnagya lesz műsoron, este pedig Zola Emil világhírű drámája: A pálinka, a főszerepben Bihari Ákossal. Hétfőn, az ünnep alkalmából szintén két előadás lesz műsoron: a Varázskeringő, este pedig Bihari Ákos felléptével: Othello.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

...

§ **Csöd.** A nagyvárad kir. törvényszék esőbírósa Fischer Lajos béli lakos ellen elrendelte a csődöt. Csődtömeggondnok Andrassy József ügyvéd, helyettese Lőrincz Sándor dr ügyvéd.

§ **Gyilkos legény.** Köröspusztán a román munkások állandó ellenségeskedésben éltek a magyar béresekkal. Egy nyáron, augusztus 3-án ismét heves verekedés volt köztük. A verekedés hevében Petrilla Demeter munkás egy bicskával hasbaszurtak Mike Bálintot, aki pár nap múlva meg is halt. Az esküdtbírószág Vámosy elnökletével tárgyalta az ügyet. A bíróság az esküdtek verdiktje alapján halált okozó súlyos testi sértés büntetésében mondta ki bűnösnek, s elítélte 4 évi és 6 havi fegyházra. Semmiségi panaszt jelentett be az ítélet ellen.

TÁVIRÁTOK

...

Polónyi Géza interpellációja.

Budapest, dec. 5.

A képviselőház tegnapi ülése közben megjelent a baloldali folyosón Polónyi Géza, kihozatta az elnöki emelvényről az interpellációs-könyvet és a következő interpellációt jegyezte be:

„Polónyi Géza interpellációja a miniszterelnökhöz a horvát-szlavon-dalmátországi kir. biztosnak a sájtóra vonatkozó rendelkezése tárgyában.“

Háboru Amerikában.

Köln, dec. 5.

A Kölnische Zeitung washingtoni távirata szerint azt a körülményt, hogy a kétszázötvenezer főnyi önkéntes hadsereg létesítéséről szóló törvényt tegnap olyan sietve keresztül hajszolták, a közeledő háboru biztos jelének kell tekinteni. A ki-

sebbség vezérei azt tartják, hogy Wilson politikája következtében a háboru elkerülhetetlen.

A newyorki Times a következőket írja: A latin Amerika diplomatai megvanuak győződve, hogy Wilson szántszándékkal lépett föl olyan energikusan Huerta ellen, hogy ingerelje és kényszerítse arra, hogy a mexikói amerikai követ utlevelét kiállítsa.

A kancellár a császárnál.

Berlin, dec. 5.

Bethmann Holweg birodalmi kancellár a birodalmi gyűlésben történt leszavaztatása után kihallgatáson jelent meg Vilmos császárnál.

Szerbia nem szerel le.

Belgrád, dec. 5.

A szerb kormány jelentékeny csapatokat vont össze a szerb-bolgár határon. Egy-egy után vonulnak fel a csapatok és a hártat valóságos katonai kordon zárja el a bolgár-macedóniai lakosság elől. A rendkívüli katonai intézkedéseknek az az oka, hogy ismételen bolgár bandák mutatkoztak a határon és számtalan merényletet követtek el a szerb hatóságok épületei, a hidak és egyéb szerb közlekedési eszközök ellen. A szerb kormány az albán határon is hasonló intézkedéseket tett és így a hirdetett leszerelést egyáltalában nem hajtják végre.

Összeférhetlenségi bizottság

Budapest, dec. 5.

A képviselőház állandó összeférhetlenségi bizottsága tegnap ülést tartott, amelyen Kristóffy és Mándy Samu összeférhetlenségi ügyét tárgyalták. Kristóffy időközben lemondván mandátumáról, az ő ügye tárgytalanná vált. Mándynak 30 napi terminust tűzött ki, hogy védekezését írásban terjessze elő.

Minisztertanács.

Budapest, dec. 5.

Este 7 órakor Tisza elnöklésével minisztertanács volt. Folyó ügyeket intéztek el.

Tüntetnek a szociálisták.

Budapest, dec. 5.

(Saját tud.) Ma este kisebb arányú tüntetés volt a fővárosban. Néhány tüntető egy rendőrtisztre többször rálőtt, a lövések nem találtak. Több letartóztatás történt.

Az amerikai bevándorlás ellen

Washington, dec. 5.

A képviselőház bevándorlási bizottságának elnöke, Burdett ismét benyújtott egy bevándorlási törvényjavaslatot, amely a bevándorlás megengedését attól teszi függővé, hogy az illető bevándorló legalább egy nyelven írni és olvasni tudjon. Taft mint elnök a javaslat ellen vétőt mondott. A zsidó vallású amerikai polgárok is ellenzik a törvényt, amely

erősen sujtja egyes hitsorsosait, akik Amerikába bevándorolni szándékoznak.

Oreglia biboros halálos beteg.

Róma, dec. 5.

A legöregebb kardinális, Oreglia halálán van. A Vatikánban aggódnak életéért, az orvosok közelnek mondják a katasztrófát. A nyolevanöt éves biborost még IX. Pius kreálta, ő az egyetlen élő kardinális, a kit még IX. Pius nevezett ki.

Regénycsarnok.

Modern Bar Kochba.

— Regény. —

Irtá: Cseres Andor. 7.

— Ugyan ne kicsinyeskedjék ügyvéd ur, ez a legkisebb! — válaszolt a kegyelmes, — hát hogyha nem akarja ide adni felét, tartsa meg az egészet. Nekünk, uram, jogunk van bankjegyeket nyomtatni és ráutalni felébe az Osztrák-Magyar Bank aranyalapjára, nos? — és dr. Brinza szemébe nézett.

Dr. Brinza az ablak fele fordult, két kezével kabátja hajtókáját fogta meg a gallérjánál és dideregve húzta össze magát, míg Tabán Tódor áhitattal nézett a kegyelmesre, érezte ugyan, hogy hiba van a kréta körül, de nem mert bele szólani, félt attól, hogy szétröppen egyetlen szóra az az álomkép, ami elébe rajzolódott.

Pedig beh kár volna érte!

— Micsoda eszme! — micsoda fenség! — törte meg a beállott csendet Gründolf és és oda fordult Herminához, aki szeméit a kegyelmes urra meresztgette és megkérde tőle:

— Ugy-e, Hermina, maga is úgy találja, hogy fenséges eszme? — Ki hitte volna, hogy ennyi tudás legyen ott! — és a kegyelmes ur kerek fejére mutatott.

A nagy férfinak a hódolat és elismerés e megnyilatkozása jobban esett, mint ama hallgatás, amit meg nem értett a két másik férfi részéről és oda fordult a lányhoz:

— Magának mi a véleménye? — kérdezte mosolyogva.

A leány a kegyelmes ur szeméibe kapcsolta izzó szeméit és szintén mosolyogva felelt:

— Nekem ugyan mindegy, akár arany, akár papírpénz; de...

— Nos? — kérde Turay.

— Az aranyat még is jobban szeretem.

— Ugyan már miért! — enyelget a kegyelmes.

— Azért, mert a papírpénzen két nő van, mi nők azonban féltékenyek vagyunk egymásra, az aranyon csak egy férfi van és egy férfi előttem mindig többet ér mint egy egész tábor nő.

A férfi megjelölést nyomtatékkal ejtette ki.

A rövid magyarázat minden oldalról hangos kacajt váltott ki.

— Kegyelmes uram! — mondotta Tabán, dr. Brinza idézte ezt elő, mert az arany és papírpénz közötti különbséget épen e nő szájából hallva, ugyan tréfásnak találta.

A kegyelmes ur megnehesztelt Brinzára, de nem a leányra, akihez ezt a kérdést intézte:

— Olyan értékesnek találja az aranyat?

— Oh nem az arany az értékes! — felelt a lány, — hanem a férfi, mert habár koros alakot mutat, de még is csak férfialak. Mi előttünk, nők előtt, legkedvesebb a férfi, épen mint a férfiak előtt a nő.

— Maga szellemes leány, Hermina! A leány felbátorítva érezte magát a bizalmaskodásra.

— Leánynak leány vagyok, noha vén leány! — mondotta, — bárha jobb szeretném ha egy férjem volna.

Turay ebből aztán mindent megértett, elfordult a leánytól és Tabánnal kezdett beszélni.

— Igen, ügyvéd ur! — mondotta, — utban vagyok Bécs felé, csak azt nem szeretem, hogy Budapesten át kell mennem, mert kiállhatatlan város ez a Budapest! Annyi benne az idegen elem, hogy csömörlésig vagyok vele. De Bécs, uram! Bécs! — az egészen más. Ott minden embernek cilinder van a fején, magam is épen hárommat viszek!

Grünblatt Hermina tovább folytatta a bizalmaskodást.

— Kegyelmes uramnak nem jól áll a cilinder! — mondotta mosolyogva.

— Ugyan miért? — kérde Turay.

— A kegyelmes ur — válaszolt a leány, — izmos erős testalkatu széles vállu rózsás arcu, villogó szemü, a cilinder alatt épen úgy mutatna mint az alacsony ház, melyre hosszú kéményt húztak.

Tabánnak nem tetszett a nő bizalmaskodása, amit e kérdéssel szüntetett meg:

— Az önálló, általános, titkos, községenkinti választójogra mi a véleménye kegyelmes uram?

— Barátom! — felelt a kegyelmes, — ütőkártya az, a végére hagyjuk, hogy tizzel többet számítson, egyébiránt, megvallom magának, hogy a nép nem lelkesedik érte; de, édes Istenem, hogyan is lelkesedhetnek, mikor magam is csak kiszólásnak, politikai sakkhúzásnak tartom.

A mozdony új állomást jelzett, mire a kegyelmes vastag szivart vett elő tárcájából, rágyújtott és erősen fujta a füstöt, annyira, hogy a szakasz tele lett vele, mire dr. Brinza, aki nem volt dohányos, köhögni kezdett és le akarta eresztetni az ablakot.

— Csak hagyja! — tiltakozott Turay — nekem tervem van.

A leány finom zsebkendőjébe takarta arcát és szeméit.

— Önnek, Hermina, nem tetszik a füst! — kérde a kegyelmes.

A leány dr. Brinzára mutatott, kinek nagy hajlandósága volt a távozásra, de restelt elmenni.

— Ez az én rendszerem! — mondotta Turay és kivette a szivart szájából, egy rézgyűszűbe szorította tüzes végét és visszatevette tárcájába.

A mozdony füttyölt és megindult.

A kocsis folyosóján egy kék dolmányos, nagy kalapu, hosszuszaru eszímájú, nadrágos férfi állott, akit az utasok nem vettek észre, aki végig hallgatta beszélgetésüket.

— Most már leeresztheti az ablakot, Brinza barátom! — hadd menjen ki a füst, magam sem nagyon szeretem! — mondotta a kegyelmes.

(Folyt. köv.)

M. Ált. Köszénbánya	—	1018.—
Közuti vasut	—	622.25
Városi villamos	—	343.—
Adria	—	570.—
Atlantika	—	—

Gabona üzlet.

Októberi buza	—	—	11.—
Buza 1914. áprilisra	—	—	11.43
Októberi rozs	—	—	7.27
Áprilisi rozs (1914)	—	—	8.74
Októberi zab	—	—	7.93
Áprilisi zab (1914)	—	—	7.45—
Tengeri 1914 májusra	—	—	6.41—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Telefon 249.

Telefon 249.

Mezey János és T^a

NAGYVÁRAD, SZENT LÁSZLÓ-TÉR
ÉS TELEKI-UTCZA SARKÁN

elis mert szolid fűszer és csemege üzletében

megérkeztek
a friss őszi és téli áruk

u. m.: angol theák. thea-rum, thea-sütemények. Déli és hazai gyümölcsök. I-ső rendű fűszerárak, főzelek és conservek. Mindennemű csemegék, csemegeborok, pezsgők, bel- és külföldi cognac, likőrök, cukorkák nagy választékban. Faj-kávékeverék, gyorspörköln megpörköltve és meleg állapotban kiszolgálva. Őszi töltésű ásványvizek, forrás termékek, pontos méret, jutányos ár, tisztán kezelt áruk, ildomos és gyors kiszolgálás.

Téli bevásárlásra legalkalmasabb forrás.

A n. érd. közönség szives pártfogását kérjük tisztelettel

Mezey János és Társa

1 lit. 1903. évi pecsenye-bor 1:20 K.

Tisztelettel értesítjük a nagyra-becsült megrendelőinket, hogy

**lakatos és gazdasági
gépműhelyünket
Lukács György-u. 14. sz. a.**

helyeztük át. Hol mindennemű lakatos munkák és gépjavítások gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek. Kiváló tisztelettel

RUFF TESTVÉREK

KÖZGAZDASÁG

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	822.75
Osztrák hitelrészvény	—	628.—
4%-os koronajáradék	—	81.50
Osztr. magy. államv.	—	702.50
Jelzálogbank	—	420.75
Leszámitoló és pénzváltó	—	508.—
Hazai bank	—	282.50
Magyar bank	—	525.75
Keresk. bank	—	3744.—
Rimamurányi	—	644.50
Salgótarjáni közsén	—	737.—

Ha nincs megelegetve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TÁRSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, clesó, kifogástalan kiszolgálás Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Karácsonyi ajándék.

Fél árban sikerült bevásárlásaimat eszközölnöm, miért is abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy legújabb divatu fűzőimet és fűzővédőimet a legjutányosabb árban árusíthatom, addig míg a készlet tart. Szíves pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel

Rosenzweig Róza,

Nagyvárad, Szalárdi-utca 9.

Büchler Márton

Nagyvárad legrégebbi butorkereskedője

BUTORIPAR VÁLLALATÁT

Zöldfa-utca 17., I. em. alá helyezte,

hogy a 12—16 ezer korona boitbér megtakarítása folytán vevőinek ennek folytan a legolcsóbb árakat nyújthassa.

A címre kérem figyelni!

Telefon az egész megyére 1-30.

HOLLANDY, PAPP ÉS VELICS

mübutor-, portál- és épület-asztalosok lakberendezési vállalata Kaszárnya-tér 7. sz. (Pankolics-telep).

Gépek villanyerőre felszerelve.

Készítünk teljes lakberendezéseket kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyszintén kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba berendezéseket raktáron tartunk.

Jobbminőségű butorok javítása és fényezése (a helyszínén is) azonnal jutányos áron eszközöltetik. Tervekkel és rajzokkal kívánatra díjtalanul szolgálunk.

Telefon 956.

Telefon 956.

10.000 pár harisnya kerül eladásra! alábbi olesó árak mellett.

8 pár kötött zokni 78 fill., 3 pár esikos zokni 1 kor., 3 pár női harisnya 1 kor., 3 pár gyerek zokni finom 1 kor., 3 pár gyerek patent harisnya 1 kor. Flor és selyem harisnyák igen olesón. Férfi ingek jó minőségben 1-94 kor., női ingek 1-94 kor. Zsebkendők drb. 6 fillértől. Nyakkendők, ridikülők 30 fillértől.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Aki hirdetni akar

még pedig eredményesen, az forduljon a

„LEOPOLD“ hirdető vállalathoz

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körut 41., ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hirdapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid árakon eszközölnék. Minden felvilágosítás a t. c. hirdetőknél díjmentesen.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes

pénzszekrények (safes) bérbeadása.

Ujjonnan épült intézeti helyiségünkben létesített **safe-deposit osztályunkban** különféle nagyságu pénzszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

Csemege és fűszerárak

elsőrangú és legelőnyösebb bevásárlási forrása

Kávé, tea, rum közvetlen behozatala; cukorka különlegességek; frissen megérkezett deligyümölcsök főzelékek és halárak nagy raktára

Özv. Kádár Jánosné

üzletében.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyelotes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

évlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/2. lóerőtől minden nagysághan.

Főszerező telefonja 55. sz.

SAVOY NAGY-SZÁLLODA BUDAPEST, VIII. József-körut 16.

TELEFON: József 20—62 és József 20—53.

Modern szálloda ujonnan berendezve, légfűtés, hideg és meleg víz minden szobában, lift éjjel-nappal.

EGYÁGYAS szobák 3 koronától, KÉTÁGYAS szobák 5 koronától

fűtés, világítással. A szobák feltétlen tiszták.

Ujonnan bevezetett **PENSIO-rendszerünk**, napi ellátás 5 koronáért, mely áll:

Reggeli kávé v. tea v. csokoládé tojás vaj sütemény

Ebéd leves előétel sült köritve tészta fekete kávé

Vacsora előétel sült köritve tészta gyümölcs sajt

Ezen napi ellátás 5 korona.

Szobák hosszabb tartózkodásnál megegyezés szerint.

Szobák havi bérletre 80 koronától fűtés, világítással.

NYÍLYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztítatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:
Zöldfa Passage 93.
Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Sürgős figyelmeztetés!

Ha illatszer, pipereszappan, kozmetikai, arc- és kézpolási, háztartási, hajápolási és általában mindenféle a kozmetikumokba vágó elveit a legjobbjától a legrosszabbat olosóbban a legolcsóbbnál akarja beszerezni, úgy kérje a harmadik kiadásban most megjelent «illatszer és háztartási értesítőnk» melyet ingyen és bérmentve küld: «HEZ» illatszer és háztartási cikkek szaküzlete nagyban és kicsinyben B.-pest, VIII., Kőfaragó-u. 7. sz.

A

jó bornak

nem kell czéger

mondják még ma is a régi öregek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult ujonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitérő saját termésű borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvételnek.**

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyvárad fióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölt és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kútgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, műkö- és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakemberi építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

Különvonat

a Félix-fürdőből
Várad-Velenceze
és Nagy-Várad
állomásra.

Október 1-től minden este **8:06** perckor külön vonat indul a Félix-fürdőből, minek következtében a városi kiránduló közönségnek a gyorsfűrdő igénybevételére teljes 3 óra áll rendelkezésére.

Indulás: Nagyváradról: délután **4 óra 28** perckor Várad-Velencéről: **4 óra 38** perckor. **Érkezés a Félix-fürdőbe 5 óra 06** perckor. **Visszatérés este 8 óra 06** perckor.

Fürdők, pihenők, folyosók, éttermek mindig fűtve. Meghülés teljesen kizárva. Bentlakóknak penzio-rendszer. Fürdés, lakás, ételmezés heti 56 koronától. Posta, távirida, telefon egész éven át nyitva.

Csúsz, károsodás, izületi lobok és mindennemű reumatikus bántalmaknál évszázadok óta a Félix-gyógyfürdő kenes hévvíz forrásait kitűnő eredménnyel használják.

Eredeti

Meteor kályhák,

kályhatalcák és ellenzők,

fa- és széntarték,

valódi porosz fűtőszén

bázhoz szállítva 50 K° zsákokban

kimérve 100 K° 4-20 K és 5 K.

Tarsoly és Risztó

különlegességek vaskereskedése
Rákóczi-ut.